

Medicinjournalister som samhällets vakthundar

I tidigare betraktelser har jag försökt typologisera olika läkarkaraktärer, kongressbesökarna förekom i en epistel, liksom de olika specialisterna och deras personliga kännetecken. Det råkade ju faktiskt till och med finnas en del forskning kring vilka läkare som väljer en viss specialitet.

När jag för en tid sedan intervjuades för ett porträtt i Läkartidningen 47/97 tänkte jag att man kanske kunde vända på steken och typologisera medicinjournalister. Möjligtvis har jag vissa förutsättningar härför.

I mer än tjugo års tid har jag kontinuerligt lett Riksstämans presstjänst och dessutom genom föreläsningar, kurser och på andra vägar fått kontakt med flertalet aktiva och ledande medicinjournalister. Det var därför inte så svårt att hitta några olika »typer» av journalister. Ett lämpligt sätt att se dem är naturligtvis att betrakta dem som vakthundar med uppgift att sniffa upp intressant material, göra (r)apport vid lämpliga tillfällen och för övrigt tugga i sig de fläskben som erbjuds från sjukvårdens och forskningens bord – även om den sista metaforen haltar betänkligt ...

Men så här skulle sex vanliga medicinjournalister kunna karakteriseras:

1 Den aggressiva stövaren, en otålig jakthund som ofta leder flocken i täten. Stövaren sitter på presskonferensen på första bänk, har svårt att stilla sin otålighet när svaren inte kommer snabbt och precist nog från den stackars utskällda doktorn. Stövarens goda egenskaper är naturligtvis att han/hon kan stöta upp diverse ankor av stort intresse.

2 Experthataren kan närmast klassificeras som en ilsken bulldogg. Den ser som sin huvuduppgift att sätta tänderna i doktorn och börjar vanligtvis sin arbetsdag med att inta en docent till frukost. Bulldoggen lider inte sällan av ett mindervärdeskomplex och en kartläggning av dess kanina personlighet ger inte sällan vid handen att han (vilket det oftast är) gärna skulle ha läst medicin, bara betygen hade räckt till ...

3 Den begåvade, tystlåtna medicinjournalisten kan betraktas som en beagle som ligger till synes lojt slumrande framför brasan – men med ena örat vaksamt registrerande vad

som äger rum. Det är lätt att snava över beaglen och missta sig på dennes observationsförmåga. Den läkare som misstar sig och tror att den till synes slöa vovven inte har registrerat allt blir i många fall varse att jycken kan prestera lysande referat av vad som skett, till synes utan att ha varit mer än antytt närvarande.

4 Den glada blandrasen som vet bäst – och gärna talar om det för sina kolleger och läkarna – är oftast en vänlig tik som viftar vilt på svansen när hon berättar om hur hon tycker att det hela *egentligen* ligger till. Tiken är ofta en glad, busig och positiv hybrid, som inte sällan bidrar till den goda stämningen vid presskonferenser genom vänliga gläfs och personliga inbrott. Inte sällan har dock dessa inlägg begränsat värde för presskonferensens fortsatta ändamålsenliga be drivande, men trevligt blir det.

5 Den korkade pekingesen har svårt att ta till sig sakargument, gläfsar vilt men ofarligt och betraktas stundom med visst förakt av sina mer professionella kolleger i flocken. Pekingesen förekommer både som hanhund och tik, och irriterar ibland genom att gläfsa fram frågor på så låg nivå att både doktorn och vovvarna i gruppen blir irriterade. Dessvärre anrikas pekingeserna i kvällspressen.

6 Den fantasilösa pedanten liknar mest en sliten gråhund som med hopplös envishet hugger tag i bytet långt efter det att köttet är avnagt och substansen konsumerad. Gråhunden kan sänka stämningen på presskonferensen genom att upprepade gånger fråga om det var 17,6 eller 17,7 procent av befolkningen i Mölle som led av intermittent diarré. Vissa läkare fruktar med all rätt gråhundens uppträdande, eftersom vederbörande i allmänhet har svårt att släppa ifrån sig bytet och ringer därför upprepade gånger för att få triviala fakta bekräftade. Säkert finns det andra festliga raser i det här sällskapet, men på detta sätt har jag upplevt glada skall, ilska morranden, vänligt bjäfs och försynta svansviftningar i den charmerande kennel som i andra sammanhang kallas Sällskapet svenska medicinjournalister.

Stephan Rössner

Känner ni igen typerna? Från vänster: den aggressiva stövaren, den ilska bulldoggen, den begåvade beaglen, den glada blandrasen och längst ner till höger den korkade pekingesen. Det är några av de medicinjournalist-typer Stephan Rössner har stött på under sin karriär.

FOTO: PER UNDÉN